

Dosarul nr. 21r-272/2020
Judecător: *****Corcea

DECIZIE
În numele Legii

15 iunie 2020
Chișinău

mun.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscurtă și Marcel Juganari

Cu participarea

Avocatului:

Alexandr Bodnariuc

Reprezentanților Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău:

Alexandru Roibu, Corina Zamfirov

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, recursurile declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 potrivit căreia plângerea condamnatului **Platon Veaceslav ******* privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art. 385 alin. (5), 473² – 473⁴ Cod procedură penală al RM a fost admisă ca fiind întemeiată, și -

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.05.2019-22.01.2020;

Instanța de recurs: 07.05.2019-15.06.2020;

Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursurilor declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

CONSTATĂ:

1. La data de 03 mai 2019 condamnatul Platon Veaceslav a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473⁴ alin. (5) Cod procedură penală.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020* s-a admis parțial plângerea condamnatului Platon Veaceslav *****împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Platon Veaceslav *****a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, pe o perioadă de 234 zile, iar în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, pe o perioadă de 972 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Platon Veaceslav *****, pentru perioada de 234 zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu reducerea a 468 (patru sute șaiszeci și opt) zile, precum și pentru perioada de 970 (nouă sute șaptezeci) zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu 97 (nouăzeci și șapte) zile.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Platon Veaceslav *****prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din data de 20.04.2017, de 18 ani închisoare, în total s-a redus cu 565 (cinci sute șaiszeci și cinci) zile.

În privința perioadei rămase de 2 (două) zile, care nu poate fi redusă, cu titlu de despăgubire s-a acordat condamnatului Platon Veaceslav *****, suma de bani în mărime de 100 (una sută) lei, și anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 a declarat recurs reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului Platon Veaceslav să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-condițiile de detenție în care s-a deținut condamnatul Platon Veaceslav corespund minimului necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală;

-marea majoritate a termenului de detenție, condamnatul Platon Veaceslav a fost deținut singur în celulă, într-un spațiu mult peste norma minimă stabilită de lege;

-spațiul locativ în care s-a deținut condamnatul Platon Veaceslav constituia 5,68 m.p., fiind respectate prevederile art. 225 alin. (4) Cod de Executare, care

prevede că norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m.p.;

-celulele în care s-a deținut condamnatul Platon Veaceslav corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. În același context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiași act normativ, pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 18°C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor, cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule și ferestre de aerisire amplasate mai sus de ușa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care este despărțit de restul celulei printr-un perete. Totuși deținutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice și de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit și să păstreze îmbrăcămintea și lenjeria de pat eliberată de administrația penitenciarului, să mențină permanent curățenia în încăperile de detenție, în celule, după deșteptare să-și aranjeze paturile conform modelului stabilit și să facă pe rând curățenie în celulă;

-referitor la starea sanitaro-igienică este de remarcat și faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare și dezinfecție, cu agenții economici de profil, care prestează serviciile respective periodic și la necesitate;

-adăugător, este de menționat că deținuții sunt asigurați cu minimumul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităților), sunt asigurați cu hrană caldă de trei ori pe zi, conform graficului prestabilit, gratuit, din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, în conformitatea cu Ordinul MJ RM nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentației deținuților din penitenciar și Ordinului MJ RM nr. 100 din 07.03.2007 cu privire la aprobarea normelor de alimentare a deținuților pentru cazurile excepționale când aprovizionarea deținuților cu hrană caldă nu este posibilă și a normelor de substituție a unor produse alimentare prin altele;

-totodată, Hotărârea Guvernului nr. 1462 din 30.12.2016 cu privire la aprobarea Concepției Reformării sistemului penitenciar și Planului de măsuri pe anii 2016-2020, stipulează că activitatea organelor sistemului penitenciar constă în implementarea unui ansamblu de măsuri social-politice, economice și ideologice de influență a condamnaților și persoanelor arestate preventiv, precum construcția și reamenajarea încăperilor actuale în celule conform legislației în vigoare, ce urmează a fi realizate în perioada 2016-2020;

-referitor la petițiile adresate conducerii Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, se menționează că deținutul nu a adresat careva petiții referitor la condițiile de detenție;

-de asemenea, se menționează faptul că în conformitate cu Ordinul MJ nr. 478 din 15.12.2006, pct. 3 din Regulamentul cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciar, deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere;

-suplimentar, se menționează că potrivit raportul CPT urmare a vizitei din septembrie 2015, publicat pe pagina web a Comitetului (www.cpt.coe.int) CPT constată ameliorarea condițiilor materiale de deținere în instituția Penitenciarului nr. 13 – Chișinău;

-în această ordine de idei, administrația Penitenciarului nr. 13 - Chișinău concludă faptul că deținutul, nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției;

-în celulă este prezentă iluminarea naturală și artificială, încăperea este dotată cu geamuri termopan de mărimea 1,75 x 1,40 m și geamuri din lemn (1,20 x 1,40). Ventilarea naturală se efectuează prin geam cu oberliht. Deconectări abuzive a energiei electrice nu au fost efectuate;

-pentru perioada toamnă-iarnă 2018-2019, temperatura în celulă se menține conform regimului termic nu mai mic de +18 °C în conformitate cu pct. 466 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006. Penitenciarul nr.13 deține cazangerie autonomă conectată la gaz natural, fiecare încăpere fiind dotată cu calorifere;

-pentru condamnați baia se petrece nu mai puțin de o dată pe săptămână conform graficului stabilit. Spălătoria este dotată cu 3 mașini de spălat pentru 20 kg de rufe și o centrifugă pentru uscare;

-produsele de igienă: săpun de toaletă, săpun de rufe, hârtie igienică, aparat de ras, periută și pastă de dinți sunt repartizate condamnaților conform normelor stabilite în Hotărârea de Guvern nr. 609/2006, privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deținuților și de eliberare a detergenților, în baza anexei nr. 7. Condamnații au acces în boxele de plimbare care sunt dotate cu inventar sportiv unde individual se ocupă cu sportul. De asemenea, deținuții au posibilitate să primească de la biblioteca penitenciarului literatură diversă la solicitare. Administrația instituției organizează condamnaților diferite ceremonii religioase și întâlniri cu reprezentanții organizațiilor nonguvernamentale și a societății civile;

-totodată deținuții beneficiază de activități educative, au posibilitate să se încadreze în procesul de instruire profesională, să participe la munci remunerate și neremunerate. De asemenea, în modul stabilit de legislație, beneficiază de întrevederi de scurtă și lungă durată cu rudele sau alte persoane apropiate;

-alimentația condamnaților în penitenciar se efectuează conform ordinului MJ nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentației deținuților în penitenciare. În procesul de preparare a hranei în cantina instituției asortimentul și cantitatea produselor folosite la alimentația deținuților sunt stabilite conform Hotărârii Guvernului nr. 609/200 privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deținuților. Hrana caldă este distribuită de trei ori pe zi conform meniului cu respectarea normelor minime generale de alimentare zilnică a deținuților. Meniul este diversificat și se întocmește o dată pe săptămână. Calitatea pregătirii bucatelor la cantina instituției este verificată permanent de către colaboratorul serviciului medical al penitenciarului, ofițerul de serviciu și șeful de cantină. Rezultatele acestei verificări sunt indicate în „Registrul de evidență a controlului asupra calității de preparare a hranei”. Probele felurilor de bucate sunt păstrate în recipiente separate timp de 3 zile în frigider. Cantina penitenciarului este dotată cu patru frigidere pentru păstrarea produselor din carne, pește, ouă și a probelor de mâncare. Pentru prepararea hranei se folosesc două cazane electrice cu volumul de 250 l, tigaie electrică și mașină de tocat carne;

-penitenciarul este asigurat cu apă potabilă din rețeaua centralizată a municipiului Chișinău. Țevile de apeduct sunt din polipropilenă și metalice. Accesul la apa potabilă este de 24 ore, în fiecare celulă persistă lavoar cu robinet;

-condamnații beneficiază în mod gratuit de asistență medicală și de medicamente în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală;

-serviciul medical este situat pe teritoriul penitenciarului, în care condițiile sunt satisfăcătoare. Serviciul medical dispune de: cabinet medical, sala de proceduri, cabinet stomatologic. Examenul medical se efectuează în condiții de confidențialitate și intimitate;

-penitenciarul nr.13 - Chișinău, anual încheie contracte de prestare a serviciilor de deratizare și dezinsectizare, cu agenții economici de profil, care prestează serviciile respective;

-de asemenea, menținerea stării sanitaro-igienice din celulă de către deținuți este prevăzută de art. 242¹ pct. 5) și 12) din Codul de executare unde sunt indicate expres obligațiunile deținuților și anume: respectarea regulilor sanitaro-igienice, regulilor de igienă individuală și colectivă în camera de deținere, respectarea indicațiilor medicului, precum menținerea curățeniei în încăperile de detenție și de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deșteptare și efectuarea curățeniei în camera de detenție. Deci se poate concluziona că efectuarea, menținerea și respectarea curățeniei în încăperile de detenție este o obligație imperativă a deținutului care se deține în această încăpere;

-instanța de judecată a constatat deținerea lui Platon Veaceslav pe o perioadă de 234 zile contrar prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în calitate de prevenit și a fost redusă pedeapsa cu 468 zile în care s-a aflat în detenție provizorie în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, astfel se conchide faptul că instanța a aplicat prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, care prevede „chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la adoptarea sentinței”;

-analizând situația de fapt stabilită la soluționarea plângerii, raportată la temeiurile de drept aplicabile cazului, totalitatea circumstanțelor și condițiilor, judecătorul de instrucție greșit a ajuns la concluzia că în privința condamnatului Platon Veaceslav sunt aplicabile prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, soluție ce a condus la reducerea termenului de pedeapsă cu 468 zile, calculând 2 (două) zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv în condiții precare;

-or, legiuitorul în preambulul articolului 382 din Codul de procedură penală a statuat următoarele „completul de judecată sau judecătorul, când judecă singur cauza, deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt și apoi asupra chestiunilor de drept, iar, chestiunile asupra cărora urmează să se expună completul sau judecătorul sunt prevăzute la art. 385 idem”;

-astfel, doar la adoptarea sentinței în instanța de fond sau ulterior Curtea de Apel, completul de judecată sau judecătorul, urmează să soluționeze chestiunile respective și să se expună asupra acestora și nicidecum judecătorul de instrucție;

-prin reducerea pedepsei pentru perioada de arest preventiv, calculul matematic este greșit, or, norma juridică citată supra a fost eronat aplicată prin faptul că perioada de 234 zile (în care condamnatul Platon Veaceslav s-a aflat în arest preventiv), a fost dublată și instanța a dispus reducerea pedepsei cu 468 zile. Se precizează că termenul de arest preventiv deja a fost inclus în termenul de executare a pedepsei;

-prin urmare, instanța de judecată de fapt a triplat termenul de detenție executat, în consecință, pentru 234 de zile, s-a considerat că a executat 702 zile;

-plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit în conformitate cu prevederile art. 473² din Codul de procedură penală;

-în această ordine de idei, judecătorul de instrucție eronat, neîntemeiat și contrar competenței a aplicat prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, deoarece condamnatul Platon Veaceslav are deja statut de condamnat și nu

de prevenit, ca urmare neîntemeiat s-a dispus reducerea termenului condamnatului Platon Veaceslav cu 468 zile;

-încălcarea prevederilor art. VI alin. (3) din Legea nr. 163/2017 cu privire la modificarea unor acte legislative. În consecință, a fost admisă o plângere prescrisă;

-în fapt, cererea privind constatarea condițiilor de detenție contrar prevederilor art. 3 din Convenție a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana la data de 03.05.2019;

-conform prevederilor art. VI alin. (3) din Legea nr. 163/2017 cu privire la modificarea unor acte legislative, persoanele care, în termen de 6 luni de la data când s-au eliberat din detenție sau de la data de când nu mai sânt deținute în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale au depus cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu o pretinsă încălcare a drepturilor lor pot adresa în instanța de judecată, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, o cerere de chemare în judecată, în modul stabilit de prezenta lege;

-așadar, în cazul cererilor aflate pendinte la CtEDO, prin Legea nr. 163/2017, a fost instituit termenul special de 4 luni. Respectiv, plângerile formulate conform remediului național urmau a fi adresate către judecătorul de instrucție până la data de 02 mai 2019;

-or, la aceeași concluzie a ajuns și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în decizia în *cauza Talambuța și alții vs. Moldova* (decizia a fost comunicată Guvernului la data de 28 martie 2019), prin care cererea unui grup de reclamânți (inclusiv reclamantul Veaceslav Platon) a fost declarată drept inadmisibilă pentru inepuizarea căilor interne de recurs. Astfel, în § 7, CtEDO indică următoarele: „conform noilor prevederi, persoanele care au o cerere în curs la Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu privire la condițiile de detenție a acestora pot exercita în termen de patru luni de la 01 ianuarie 2019, căile de atac menționate mai sus;

-având în vedere caracterul special al normei citate și reieșind din concluzia CtEDO în *cauza Talambuța și alții vs. Moldova*, consideră că plângerea în interesele condamnatului Veaceslav Platon este prescrisă, deoarece nu a fost depusă în termen de 4 luni de la data de 01 ianuarie 2019.

3.1. Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 a declarat recurs avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care: să fie constatat faptul că reclamantul Veaceslav Platon a fost deținut în condițiile inumane și degradante descrise în plângeri, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 13, de la 29.08.2016 până la 19.12.2019, în Penitenciarul nr. 13 în condiții inumane și degradante, fiind calculate - 1206 zile, dintre care în calitate

de prevenit de la 29.08.2016 până la 18.12.2017 - 476 zile, iar restul de la 19.12.2017 până la 19.12.2019 - 730 zile în calitate de condamnat. Să fie obligată administrația Penitenciarului nr. 13 să înlăture condițiile precare de detenție al reclamantului Veaceslav Platon, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile. Să fie redusă pedeapsa cu închisoare aplicată condamnatului Veaceslav Platon prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 aprilie 2017, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018 cu 476 de zile pentru perioada de 476 zile de la 29.08.2016 până la 18.12.2017, în care reclamantul a fost deținut în condiții inumane și degradante în calitate de prevenit, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Să fie redusă pedeapsa cu închisoare aplicată condamnatului Veaceslav Platon prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 aprilie 2017, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018 cu 219 de zile pentru perioada de 730 zile de la 18.12.2017 până la 19.12.2019 în care reclamantul a fost deținut în condiții inumane și degradante în calitate de condamnat, calculându-se 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Să fie redusă total pedeapsa cu închisoare aplicată condamnatului Veaceslav Platon prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 aprilie 2017, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14.11.2018 - cu 695 (476+219) zile. Să fie dispusă acordarea unei despăgubiri reclamantului Veaceslav Platon sub forma sumei bănești în mărime de 2 unități convenționale pentru fiecare din cele 1206 zile în care reclamantul a fost deținut în condițiile inumane și degradante descrise în plângeri, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 13, în situația în care reducerea cerută a pedepsei nu va reprezenta în această speță un mecanism compensatoriu efectiv.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-reclamantul Veaceslav Platon este deținut în Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău începând cu 29.08.2016 și până în prezent în condiții inumane și degradante;

-reclamantul Veaceslav Platon a fost reținut și plasat în arest preventiv în baza încheierii Judecătoriei Buiucani din 23.07.2016, prin procesul-verbal de reținere din 29.08.2016. Ulterior, măsura preventivă arestul preventiv a fost prelungit până la pronunțarea sentinței de condamnare;

-reclamantul a fost și este deținut de la 29.08.2016 până la 19.12.2019, în Penitenciarul nr. 13 în condiții inumane și degradante, fiind calculate - 1206 zile, dintre care în calitate de prevenit de la 29.08.2016 până la 18.12.2017 - 476 zile,

iar restul, de la 19.12.2017 până la 19.12.2019 în prezent - 730 zile în calitate de condamnat;

-din 29.08.2016 și până la 16.11.2016 reclamantul a fost deținut în celula nr. 123, ulterior transferat în celula nr. 07, unde se deține până în prezent. Reclamantul a fost deținut și în celula nr. 08 în perioada lunilor mai-iunie 2017;

-celula nr. 123 se afla în subsol și nu avea acces direct la lumina naturală, fiind umedă și rece. Lumina electrică era slabă. Lipsa ventilația, iar pereții erau total acoperiți de igrasie. Aceasta era plină de insecte parazitare. Apa era de culoare galbenă, deoarece țevile erau ruginite, însă reclamantul, atunci când era privat de colete, era nevoit să o bea. Cu atât mai mult, apă nu era întotdeauna. În locul closetului reclamantul folosea o gaură cu scurgere în sistemul de canalizare. Veceul era doar parțial separat de restul celulei, printr-un perete lateral de până la 1 metru înălțime. Distanța de la veceu până la masa improvizată era de aproximativ 1,5 m. Din cauza lipsei closetului, nesepararea veceului de restul celulei, dar și lipsa periodică a apei, în celulă era un miros oribil. Persoanele care au fost deținute împreună cu reclamantul fumau în această celula, iar reclamantul care este nefumător devenea fumător pasiv;

-în celula nr. 08 în loc de closet era o gaură conectată la sistemul de canalizare. Prin conducta deschisă se scurgeau fecalele din întreg blocul penitenciarului, generând un miros insuportabil în celulă. Reclamantul locuia aici ca într-un veceu neîngrijit;

-în celula nr. 07 reclamantul a fost izolat de unul singur, iar din obiecte de inventar din dotarea celulei a avut doar o masă și un scaun ambele fixate în podea ca și în izolatoarele disciplinare, reclamantul a avut chiar mai puține obiecte de inventar decât sunt prevăzute a fi în aceste izolatoare. Reclamantul și-a păstrat hainele, dar și alte bunuri personale pe podeaua din ciment. El nu a avut în celulă nici dulap, nici noptieră, nici cuier, nici alte facilități, (a se vedea anexa nr. 25 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006). Peste o anumită perioadă de timp după comunicarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a plângerii despre condițiile inumane și degradante de detenție nr. 74995/17 la 24.01.2018, în celula nr. 07 a fost adusă o noptieră. Pe perioada de mai mult de un an de detenție a reclamantului în celula nr. 07 această noptieră a lipsit;

-în toate celulele menționate supra, patul metalic a fost acoperit doar cu un matras murdar fără cearșafuri. Administrația penitenciarului a interzis reclamantului să aducă, din cont propriu mobilier, frigider, televizor, dar și alte obiecte necesare. Reclamantul a păstrat hainele, dar și alte bunuri personale pe podeaua din ciment;

-starea dezastruoasă a celulei nr. 123 din Penitenciarul nr. 13 este descrisă și în cauza Okolișan contra Moldovei. În observațiile sale pe această cauză Guvernul

a menționat doar de asigurarea celulei cu surse de iluminare electrică asigurată prin 3 becuri electrice și nu a indicat nimic despre accesul la lumina naturală a acestei celule. Celula nr. 123 nu are acces direct la lumina naturală prin fereastră. Lumina naturală pătrunde indirect în această celulă;

-pentru a arăta starea reală a celulelor în care a fost și este deținut reclamantul au fost anexate imaginile foto și video a celulei în care inițial a fost deținut reclamantul, care rezultă că este 123. Imaginile au fost preluate de pe site-ul [http://mobi.protv.md/stiri/actualitate/asa-arata-celula-din-penitenciarul-nr-13-unde-a-fost-detinut-veaceslav—1694701.html](http://mobi.protv.md/stiri/actualitate/asa-arata-celula-din-penitenciarul-nr-13-unde-a-fost-detinut-veaceslav-1694701.html). De asemenea, au fost anexate imaginile foto ale celulei nr. 07, efectuate de angajații DDS Pantera, dintr-un alt dosar penal în privința reclamantului, Imaginile foto și video enunțate sunt înscrise și pe un CD-R, dar și în poze care au fost anexate la plângere;

-reclamantul a fost și este supravegheat pe parcurs de 24 ore de angajații mascați ai DDS Pantera sub pretextul asigurării securității lui, dar contrar voinței. Pe parcursul nopții aceștia îl verifică de multe ori, solicitându-i să răspundă cerințelor lor;

-în speță, nu au existat situații descrise de legislația națională pentru prezența mascaților DDS „Pantera” la supravegherea și asigurarea securității lui Veaceslav Platon;

-reclamantul nu a cerut asigurarea securității personale de către forțele speciale. Or, potrivit pct. 130 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea nr. 583 din 26.05.2006, la apariția pericolului pentru securitatea personală a deținutului, acesta este în drept să se adreseze oricărui reprezentant al administrației penitenciare. În acord cu pct. 131 al aceluiași Statut, în cazul menționat la pct. 130 al prezentului Statut, deținutul formulează o cerere scrisă privind solicitarea asigurării securității personale. De asemenea, nu au fost prezentate vreodată careva probe despre existența unor pericole pentru securitatea personală a reclamantului. Dimpotrivă reclamantul a solicitat ca acești mascați să fie înlăturați de la asigurarea presupusei securități personale. A indicat în cadrul ședințelor de judecată și plângerile depuse că acești mascați l-au maltratat, au refuzat să cheme medicul pentru acordarea asistenței medicale i-au înregistrat discuțiile confidențiale cu avocații, etc. Cererile reclamantului privind înlăturarea angajaților Pantera de la asigurarea supravegheerii sale 24/24 ore și asigurarea presupusei securități personale au fost respinse;

-reclamantului i s-a oferit acces la duș, unde putea să-și spele tot corpul, doar o dată în săptămână. Mâncarea era și este de o valoare nutritivă scăzută, de proastă calitate și imposibil a fi consumată. Din aceste considerente reclamantul nu a fost în stare să o mănânce și a refuzat-o când i-au fost permise coletele cu produse alimentare. De asemenea, a fost obligat să bea apă îngălbenită din țevi ruginite.

Toate aceste acțiuni deliberate i-au cauzat reclamantului suferințe fizice și morale, ducând și la deteriorarea stării sale de sănătate;

-plângerile reclamantului despre condițiile rele de detenție, dar și privarea de dreptul de a primi colete cu produse alimentare adresate Ombudsmanului nu au avut careva rezultate, iar prin scrisoarea din 22.05.2017, instituita Ombudsmanului l-a informat pe reclamant că a recomandat Departamentului Instituțiilor Penitenciare îmbunătățirea condițiilor de detenție, care însă nu s-au îmbunătățit;

-reclamantul a invocat în cererile de recurs din 27.02.2017 și 27.03.2017 detenția în arest preventiv în Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău în condiții inumane și degradante incompatibile cu respectarea demnității umane, bazându-se în mod expres pe prevederile art. 3 din Convenție. Prin deciziile Curții de Apel Chișinău din 13.03.2017 și 06.04.2017 cererile de recurs au fost respinse, iar situația reclamantului nu s-a schimbat;

-totodată, timp de opt luni până la data depunerii plângerii către Curte (04.10.2017), dar și ulterior în perioada detenției de până la data depunerii plângerii inițiale, sub pretextul aplicării diferitor sancțiuni disciplinare, reclamantul a fost privat de coletele transmise de mama sa, prin urmare a fost privat de produse alimentare, deci de unica posibilitate de a se alimenta acceptabil și a fost supus înfometării forțate;

-astfel, începând cu luna noiembrie 2016, reclamantul este privat de dreptul de a primi pachete cu produse alimentare în temeiul unor decizii ilegale de aplicare a sancțiunii disciplinare, de fiecare dată a câte 2 luni, după cum urmează: deciziile din 02.11.2016, 13.02.2017, 16.03.2017, 19.04.2017, 22.08.2017, 22.01.2018, 14.08.2018;

-la 24.02.2017, 21.03.2017, 10.05.2017 reclamantul a înaintat mai multe plângeri Judecătoriei Chișinău, cerând obligarea administrației Penitenciarului nr. 13 să prezente deciziile de sancționare, inclusiv în limba rusă, care o înțelege, recunoașterea drept ilegale acțiunile administrației Penitenciarului nr. 13 privind privarea sa de colete cu produse alimentare și anularea deciziilor de sancționare disciplinară din 13.02.2017, 16.03.2017, 19.04.2017. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 17.05.2017 au fost admise parțial plângerile reclamantului, fiind declarate nule sancțiunile disciplinare de suspendare a dreptului de a primi colete și pachete cu provizii, aplicate reclamantului de șeful Penitenciarului nr. 13 la 16.03.2017 și 19.04.2017. Implicit, decizia din 16.03.2017 a fost anulată după expirarea termenului acesteia, iar cea din 19.04.2017 peste o lună de la aplicare. Plângerea împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii disciplinare din 13.02.2017 la data înaintării plângerii către Curte nu fusese încă examinată;

-totodată, la 17.05.2017, dar și ulterior nu au fost acceptate colete cu produse alimentare reclamantului pe motiv că încheierea din 17.05.2017 nu a fost

prezentată în original, deși reprezentantul Penitenciarului nr. 13 a participat în ședința de judecată;

-procuratura mun. Chișinău nu a dat curs plângerilor lui Veaceslav Platon din 05.05.2017 și 17.05.2017 despre atragere la răspundere a angajaților Penitenciarului nr. 13 pentru indicarea datelor false în rapoartele lor și care au dus la aplicarea la 19.04.2017 a sancțiunii disciplinare reclamantului;

-reclamantul a înaintat plângeri pe faptul privării dânsului iarăși, începând cu 22.08.2017, de colete cu produse alimentare transmise de mama sa, la 22.08.2017-către administrația Penitenciarului nr. 13, la 23.08.2017 către Judecătoria Chișinău, la 23.08.2017 către Procuratura mun. Chișinău, la 29.08.2017 către Departamentul Instituțiilor Penitenciare. Potrivit răspunsului DIP din 06.09.2017, prin decizia șefului Penitenciarului nr. 13 din 22.08.2017 reclamantul a fost sancționat disciplinar cu suspendarea dreptului la pachete și colete pe termen de 2 luni. Urmare acesteia, la 24.08.2017, a fost refuzat primirea coletului transmis de către mama deținutului. Decizia din 22.08.2017, în baza căreia reclamantul a fost privat de dreptul de a primi produse alimentare nu i-a fost prezentată până la data depunerii plângerii către Curte;

-deciziile de aplicare a presupuselor sancțiuni disciplinare de privare de produse alimentare transmise prin intermediul coletelor de la mama nu au fost adusă la cunoștința reclamantului în limba pe care o înțelege și nu i s-a dat posibilitate să dea declarații în cadrul procedurii pe marginea presupuselor fapte care i se impută. Pe mai multe dintre acestea lipsește semnătura reclamantului, lipsește explicația acestuia la presupusele materiale administrate până la emiterea deciziei de sancționare. Nu se vede poziția apărării și posibilitatea oferită reclamantului de a o susține, de a prezenta probe în apărare. Totuși, reclamantul a contestat în instanța de judecată faptul privării de colete cu produse alimentare, chiar dacă nu i se aducea la cunoștință decizia de sancționare prin privare de colete și nu i se oferea acces la materialele administrate;

-în cererea din 22.08.2017 către administrația Penitenciarului nr. 13, avocatul reclamantului a indicat că administrația instituției penitenciare a refuzat primirea coletului, motivând că există o presupusă decizie de sancționare a reclamantului și a cerut să fie comunicat din ce cauză a fost refuzată recepționarea coletului cu produse alimentare la 22.08.2017, de asemenea să fie prezentată decizia de sancționare a reclamantului. În cererea din 22.08.2017, înregistrată la 23.08.2017 la Judecătoria Chișinău, reclamantul a indicat că presupune că interdicția de a i se transmite pachete cu produse alimentare este bazată pe un proces-verbal falsificat de aplicare a sancțiunii disciplinare. Acest proces-verbal nu i s-a prezentat niciodată și explicații nu i s-au cerut. Același fapt l-a indicat și în plângerea către Procuratura mun. Chișinău depusă la 23.08.2017. În această plângere, pentru confirmarea falsificării faptelor, reclamantul a cerut să fie ridicate

și înregistrările video din preajma camerei sale pentru combaterea faptelor expuse în decizia de sancționare, fapt care evident nu s-a realizat. În plângerea din 12.09.2017 către Procuratura mun. Chișinău apărătorul reclamantului a indicat că până la acea dată nimeni nu a prezentat reclamantului și părții apărării decizia de sancționare disciplinară în baza căreia reclamantul a fost privat de pachete și colete începând cu 22.08.2017. Urmează a se menționa și că potrivit deciziei de sancționare din 22.08.2017, reclamantul a fost sancționat pentru deteriorarea intenționată a distribuitorului de electricitate de la peretele exterior al celulei sale. Înregistrările video care confirmă acest fapt nu au fost prezentate. Totuși, în plângerea către Judecătoria Chișinău din 26.09.2017 avocatul reclamantului, referindu-se la sancțiunea disciplinară aplicată în privința reclamantului la 22.08.2017 pentru presupusa deteriorare a distribuitorului de electricitate a menționat că deținutului i s-a deteriorat priza din celulă încă de la 17.08.2017. Avocatul a cerut reparația prizei, fapt ce nu s-a realizat. Mai mult decât atât, administrația penitenciarului i-a ridicat reclamantului și prelungitorul electric pentru a nu putea folosi radioul și termoplonjorul;

-chiar în încheierea din 17.05.2017 judecătorul a indicat că din analiza materialelor de sancționare a reclamantului cu suspendarea dreptului de a primi pachete și colete cu provizii a concluzionat despre constatarea încălcării procedurii de sancționare a deținutului din partea administrației Penitenciarului nr. 13 din motivele expuse între care: potrivit declarațiilor deținutului, inclusiv potrivit materialelor prezentate se constată lipsa asigurării de către instituția penitenciară a respectării acestui drept și anume de a i se aduce la cunoștință în limba pe care o cunoaște, a sancțiunii aplicate și respectiv a materialelor care au stat la baza aplicării sancțiunii, în vederea respectării dreptului la apărare și respectiv, la asigurarea dreptului la un recurs efectiv (în cazul din speță la motivarea plângerii potrivit circumstanțelor enunțate în materiale). Aceste încălcări se referă la două dintre deciziile de aplicare a sancțiunilor disciplinare: din 16.03.2017 și 19.04.2017;

-condițiile precare de detenție în Penitenciarul nr. 13, inclusiv asistența medicală insuficientă și alimentația neadecvată sunt expuse și în Raportul din 30.06.2016 al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rezultatul vizitei Republicii Moldovei la 14-25.09.2015, dar și în raportul privind respectarea dreptului omului în R. Moldova în 2016, întocmit de Avocatul Poporului (Ombudsmanul);

-condițiile mizerabile, inumane și degradante de detenție a reclamantului în celulele 123 și 08, condițiile inumane și degradante de detenție asemănătoare cu cele în izolatoarele disciplinare, cu obiecte de inventar chiar mai puține decât cele pentru astfel de izolatoare sunt descrise la punctele 1.7-1.12 din prezenta plângere;

-mâncarea de o valoare nutritivă scăzută, de proastă calitate și imposibil a fi consumată, considerent din care reclamantul nu a fost în stare să o mănânce, lipsa apei potabile, apa fiind îngălbenită din țevi ruginite, accesul limitat la duș, lipsa de igienă - sunt descrise la punctele 1.18-1.20 ale acestei plângeri;

-aceste condiții inumane și degradante care i-au fost impuse deliberat reclamantului i-au cauzat suferințe fizice și morale, ducând la deteriorarea stării sale de sănătate;

-suferințele cauzate de condițiile inumane și degradante de detenție au fost amplificate și prin privarea reclamantului de coletele transmise de mama sa, prin urmare privarea de produse alimentare, deci de unica posibilitate de a se alimenta acceptabil și supunerea lui înfometării forțate sub pretextul aplicării diferitor sancțiuni disciplinare, așa după cum este descris la punctele 1.23 -1.33 din această plângere;

-aceste suferințe au fost intensificate și prin detenția solitară îndelungată a reclamantului în celula nr. 07 așa după cum este descris la punctele 1.7, 1.9. Este necesar a sublinia că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) a indicat că încarcerarea solitară a deținutului poate avea un efect extrem de dăunător asupra sănătății mentale, somatice a acestuia. Astfel de efect dăunător poate fi imediat și poate crește cu cât pedeapsa este mai lungă și mai nedeterminată. Cel mai semnificativ indicator al răului pe care încarcerarea solitară îl poate face este rata considerabilă a sinuciderilor în rândul prizonierilor supuși acestei măsuri, față de ceilalți prizonieri. De aceea este clar că încarcerarea solitară ridică prin ea însăși probleme potențiale în legătură cu interzicerea torturii și a tratamentului sau pedepselor inumane sau degradante;

-aceste suferințe au fost agravate și prin supravegherea reclamantului pe parcurs de 24 ore din 24 de către angajații mascați ai DDS Pantera sub pretextul asigurării securității lui, dar contrar voinței, verificarea acestuia de mai multe ori pe parcursul nopții și solicitarea să le răspundă cerințelor lor, creându-i frustrare, frică și stres puternic continuu;

-toate condițiile inumane și degradante descrise supra i-au fost impuse reclamantului pentru a-1 face să renunțe la poziția sa de apărare activă și a-1 aduce la tăcere.

-la 04.10.2017, reclamantul a înaintat în virtutea art. 34 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale o cerere individuală, invocând mai multe încălcări ale art. 3 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, inclusiv încălcarea art. 3 al Convenției prin condițiile materiale de detenție - detenția în condiții inumane și degradante, dar și încălcarea art. art. 13, 8 ale Convenției, nr. cererii fiind 74995/17;

-la 24.01.2017, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat cererea nr. 74995/17 alături de o altă cerere a reclamantului nr. 63588/17 Guvernului Republicii Moldova, invitând Guvernul să prezinte observațiile scrise privitor la cereri;

-ulterior părțile au prezentat Curții observațiile scrise și observațiile în replică.

La 12.02.2019 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a adoptat decizia în cauza Iurie Draniceru v. Republica Moldova în care, respingând plângerea reclamantului referitor la condițiile inadecvate de detenție pentru neepuizarea căilor de atac interne, în conformitate cu articolul 35 § 1 și 4 al Convenției, a notat că, în urma hotărârii Shishanov, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 163 și nr. 272 cu subiectul, printre altele, modificarea Codului de procedură penală și introducerea în dreptul intern al unei noi soluții pentru condițiile de detenție. Ambele Legi de modificare ale Codului de procedură penală, au fost publicate la 20 octombrie 2017, respectiv 12 decembrie 2018, iar noile dispoziții privind recursul au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019;

-Curtea s-a referit la efectele, preventiv (§ 32-34 ale deciziei citate) cât și cel compensatoriu (§ 35-40) ale noii căi de recurs intern. În această decizie, Curtea a considerat că noua cale de atac stabilită în Republica Moldova prezintă, în principiu, perspective de remediere adecvată a încălcărilor Convenției care rezultă din condițiile rele de detenție. Curtea își păstrează totuși controlul final asupra oricărei plângeri prezentate de solicitantii care, în conformitate cu principiul subsidiarității, au epuizat căile de atac interne § 41 (*Hotărârea Stella și alții, citată anterior, § 63 și Domjân, citată anterior, § 38*);

-având la bază numita *decizie Draniceru v. Republica Moldova* și noul remediu intern enunțat, la 19 martie 2019, Curtea Europeană a adoptat *decizia Leonid Talambuța și alte 11 cereri versus Republica Moldova*, inclusiv cu nr. 12 din tabelul anexă al deciziei, Veaceslav Platon versus Republica Moldova, cererea nr. 74995/17, prin care: a declarat inadmisibile plângerile în temeiul articolului 3 din Convenție, singure sau în legătură cu articolul 13 din Convenție, referitoare la condițiile materiale de detenție. A amânat examinarea celorlalte plângeri ale reclamantilor, inclusiv a celor formulate de unii dintre aceștia în baza articolul 3 al Convenției sau și în baza articolul 13 din Convenție, referitoare la celelalte încălcări ce se referă la detenție;

-în încheierea contestată, judecătorul de instrucție, constatând detenția reclamantului în condiții inumane și degradante, contrar art. 3 CEDO, descriind condițiile rele de detenție din Penitenciari nr. 13, expuse și în rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentele sau Pedepselor Inumane sau Degradante, ale Ombudsmanului, pe care le-a indicat, nu a aplicat mecanismul preventiv expus în art. 473⁴ alin. (3) Cod Procedură Penală care

prevede: „în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii”;

-în viziunea părții apărării, contrar celor menționate, în încheierea din 22 ianuarie 2020 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecătorul de instrucție nu a indicat corect numărul zilelor în care Platon Veaceslav a fost deținut în condiții inumane și degradante în calitate de prevenit, indicând că dânsul a fost deținut în calitate de prevenit pe o durată de 234 zile, reducându-i-se 468 zile pentru această detenție în condiții inumane și degradante, contrare prevederilor art. 3 din Convenție.

-Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin sentința din 20 aprilie 2017 l-a recunoscut vinovat pe Veaceslav Platon de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.190 alin. (5), 243 alin. (3), lit. b) Cod Penal al R. Moldova, stabilindu-i pedeapsa principală definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 18 (optsprezece) ani. Totodată, în dispozitivul numitei sentințe a fost indicat că: măsura preventivă „arestarea preventivă în privința lui Platon Veaceslav a fost menținută până la rămânerea definitivă a acestei sentințe. Pe durata arestării preventive, Platon Veaceslav urmează a fi deținut în Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău”;

-în dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2017, prin care a fost menținută sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 aprilie 2017, referitor la condamnarea reclamantului s-a indicat că, se include în termenul de pedeapsă perioada aflării în stare de arest preventiv din data de 25 iulie 2016 până la data de 18 decembrie 2017;

-prin urmare, Veaceslav Platon a fost deținut în calitate de prevenit, în arest preventiv, inclusiv arest preventiv în baza sentinței de la 29.08.2016 până la 18.12.2017 - 476 zile;

-pentru perioada detenției în calitate de condamnat indicată în încheierea contestată a fi 970 zile, instanța i-a redus pedeapsa reclamantului cu 97 zile calculând o zi de reducere pentru fiecare zi de detenție;

-la acest calcul stabilit după limita minimă indicată de legislație, judecătorul de instrucție nu a luat în considerație gravitatea suferințelor reclamantului;

-în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3) Cod Procedură Penală, instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ;

-judecătorul de instrucție nu a luat în considerație că, condițiile inumane și degradante de detenție care i-au fost impuse deliberat reclamantului i-au cauzat suferințe fizice și morale, ducând la deteriorarea stării sale de sănătate;

-însă, suferințele cauzate de condițiile inumane și degradante de detenție au fost amplificate și prin acțiuni intenționate ale angajaților Penitenciarului nr. 13, prin privarea reclamantului de coletele transmise de mama sa, prin urmare privarea de produse alimentare, deci de unica posibilitate de a se alimenta acceptabil și supunerea lui înfometării forțate sub pretextul aplicării diferitor sancțiuni disciplinare;

-aceste suferințe au fost intensificate și prin detenția solitară îndelungată a reclamantului în celula nr. 07. Este necesar a sublinia că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) a indicat că încarcerarea solitară a deținutului poate avea un efect extrem de dăunător asupra sănătății mentale, somatice a acestuia. Astfel de efect dăunător poate fi imediat și poate crește cu cât pedeapsa este mai lungă și mai nedeterminată. Cel mai semnificativ indicator al răului pe care încarcerarea solitară îl poate face este rata considerabilă a sinuciderilor în rândul prizonierilor supuși acestei măsuri, față de ceilalți prizonieri. De aceea este clar că încarcerarea solitară ridică prin ea însăși probleme potențiale în legătură cu interzicerea torturii și a tratamentului sau pedepselor inumane sau degradante;

-aceste suferințe au fost agravate și prin supravegherea reclamantului pe parcurs de 24 ore din 24 de către angajații mascați ai DDS Pantera sub pretextul asigurării securității lui, dar contrar voinței, verificarea acestuia de mai multe ori pe parcursul nopții și solicitarea să le răspundă cerințelor lor, creându-i frustrare, frică și stres puternic continuu;

-toate condițiile inumane și degradante descrise supra i-au fost impuse reclamantului pentru a-l face să renunțe la poziția sa de apărare activă și a-l aduce la tăcere;

-de asemenea, în speță este limitat dreptul de a solicita compensația pecuniară pentru prejudiciul cauzat prin detenția în condiții contrare art. 3 din Convenție. Or, în situația în care în urma stabilirii ilegalităților grave ce au dus la încălcarea achitabilității procesului în ansamblu cauza penală în privința lui Veaceslav Platon va fi rejudecată, iar pedeapsa cu închisoare aplicată anulată, reducerea pedepsei în speță nu va reprezenta un mecanism compensatoriu al acestui remediu național;

-condamnatului îi este îngădit dreptul de a opta pentru despăgubirea în valoare bănească. Aceasta despăgubire sub forma sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente, îi poate fi acordată doar dacă partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală

a reducerii pedepsei (fiind mai mică) sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile.

4. La judecarea recursurilor avocatul Alexandr Bodnariuc în interesul condamnatului Platon Veaceslav a solicitat admiterea recursului declarat de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 și respingerea ca fiind nefondat a recursului declarat de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020.

4.1. Reprezentanții Instituției Penitenciare nr. 13 Chișinău, Alexandru Roibu, Corina Zamfirov au solicitat admiterea recursului declarat de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 și respingerea ca fiind nefondat a recursului declarat de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020.

4.2. Prin încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2020 s-a dispus efectuarea teleconferinței în vederea examinării cererilor de recurs declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 în privința condamnatului Platon Veaceslav, deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, pentru ședința de judecată din 25.05.2020, orele 11:00.

La data de 25.05.2020 în adresa Curții de Apel Chișinău a parvenit cererea condamnatului Platon Veaceslav prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, dar cu participarea avocatului care îi reprezintă drepturile și interesele.

Prin procesul-verbal de refuz al deținutului pentru deplasarea la judecată din 25.05.2020 se atestă că condamnatul Platon Veaceslav a refuzat deplasarea la ședința de judecată, înaintând o cerere în care se indică motivul refuzului, prezentul proces-verbal confirmând voința deținutului potrivit celor menționate supra.

Prin încheierea Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020 s-a dispus efectuarea teleconferinței în vederea examinării cererilor de recurs declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 în privința condamnatului Platon Veaceslav, deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, pentru ședința de judecată din 15.06.2020, orele 11:00.

La data de 15.06.2020 în adresa Curții de Apel Chișinău a parvenit cererea condamnatului Platon Veaceslav prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, dar cu participarea avocatului care îi reprezintă drepturile și interesele.

Prin procesul-verbal de refuz al deținutului pentru deplasarea la judecată din 15.06.2020 se atestă că condamnatul Platon Veaceslav a refuzat deplasarea la ședința de judecată, înaintând o cerere în care se indică motivul refuzului, prezentul proces-verbal confirmând voința deținutului potrivit celor menționate supra.

4.2.1. Astfel, Colegiul Penal ținând cont de faptul că condamnatul Platon Veaceslav, fiind legal citat despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de recurs nu s-a prezentat, prin cererile din 25.05.2020 și 15.06.2020 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, dar cu participarea avocatului care îi reprezintă drepturile și interesele și în temeiul art. art. 321 alin. (2), pct. 2), 447 alin. (1) Cod procedură penală, instanța de recurs a dispus examinarea recursului în lipsa condamnatului Platon Veaceslav, cu participarea apărătorului ales, avocatul Alexandr Bodnariuc, împuternicit în baza mandatului cu seria MA, nr. 1486666 din 28.05.2020.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursurile declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020, cu casarea integrală a încheierii, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.*

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

5.2. În conformitate cu art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de

temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

La judecarea recursului, instanța de recurs a constatat în temeiul art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, în afara temeiurilor invocate și cererile formulate de recurent că la judecarea cauzei în instanța de fond au fost admise erori de drept, care nu sunt susceptibile de a fi reparate în procedura de judecare a recursului, fiind imperativ de a fi casată integral încheierea, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

5.3. Din materialele cauzei penale rezultă că, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20 aprilie 2017 Platon Veaceslav a fost condamnat în baza art. art. 190 alin. (5), 243 alin. (3), lit. b) Cod Penal și cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani.

La data de 03 mai 2019 condamnatul Platon Veaceslav a înaintat judecătorului de instrucție o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor art. 473⁴ alin. (5) Cod procedură penală.

Potrivit Raportului prezentat de către administrația Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, precum și din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că Platon Veaceslav s-a deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, pe perioada 29.08.2016 până la 20.04.2017 (data la care a fost pronunțată sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din data de 20.04.2017), adică un termen de 234 zile, iar în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, pe perioada 21.04.2017 până la 19.12.2019 (data la care Platon Veaceslav a fost transferat în celula nr. 137) adică pe un termen de 972 zile.

În conformitate cu art. 473² alin. (1)-(5) Cod procedură penală, (1) Plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale

prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlătore condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. (5) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Potrivit art. 473³ alin. (1)-(2) Cod procedură penală, (1) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare. (2) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Conform art. 473⁴ alin. (1)-(6) Cod procedură penală, (1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. (2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlătore condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanțelor

prevăzute la art.473² alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de pînă la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. (6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art.385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.

Potrivit art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, (5) În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

5.4. Din conținutul încheierii contestate, Colegiul Penal reține că instanța de judecată soluționând chestiunea referitor la termenul de înaintare a plângerii împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție, a statuat că *„plângerea lui Platon Veaceslav este depusă în termen de 6 luni, cu trimitere la faptul că art. art. 473², 473³ și art. 473⁴ CPP al RM, au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constată că, prevederile art. 473² alin. (5) din Codul de procedură penală, au fost respectate pe deplin”*.

5.4.1. La acest capitol, Colegiul Penal verificând temeinicia concluziei instanței de fond referitor la faptul că în speța dată plângerea condamnatului Platon Veaceslav a fost depusă în termenul legal, notează că potrivit prevederilor art. VI alin. (3) din Legea nr. 163 din 20.07.2017 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, *„persoanele care, în termen de 6 luni de la data cînd s-au eliberat din detenție sau de la data de cînd nu mai sînt deținute în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale au depus cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu o pretinsă încălcare a drepturilor lor pot adresa în instanța de judecată, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, o cerere de chemare în judecată, în modul stabilit de prezenta lege”*.

După cum rezultă din materialele cauzei penale, inclusiv și din cererea de recurs depusă de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020, la data de 04.10.2017 reclamantul Platon Veaceslav a înaintat în virtutea art. 34 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților fundamentale o cerere individuală, invocând mai multe încălcări ale art. 3 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, inclusiv încălcarea art. 3 al Convenției prin condițiile materiale de detenție - detenția în condiții inumane și degradante, dar și încălcarea art. art. 13, 8 ale Convenției, nr. cererii fiind 74995/17, iar la data de 24.01.2017, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat cererea nr. 74995/17 alături de o altă cerere a reclamantului nr. 63588/17 Guvernului Republicii Moldova, invitând Guvernul să prezinte observațiile scrise privitor la cereri.

Așadar, în cazul cererilor pendente la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Legea nr. 163 din 20.07.2017 a fost instituit termenul special de 4 luni.

Respectiv, plângerile formulate conform remediului național urmau a fi adresate către judecătorul de instrucție până la data de 02 mai 2019 (potrivit art. VI alin. (1) din Legea nr. 163 din 20.07.2017, (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 2 luni de la data publicării, cu excepția art. II în partea ce se referă la art.473²-473⁴, care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2019).

Tot în acest sens, Colegiul Penal notează că în *decizia Talambuța și alții contra Moldovei* (decizia a fost comunicată Guvernului la data de 28 martie 2019, prin care cererea unui grup de reclamanti, inclusiv cererea reclamantului Platon Veaceslav (cererea nr. 74995/17 din 04.10.2017) a fost declarată drept inadmisibilă pentru inepuizarea căilor interne de recurs), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a indicat că „conform noilor prevederi, persoanele care au o cerere în curs la Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu privire la condițiile de detenție a acestora pot exercita **în termen de patru luni de la 1 ianuarie 2019**, căile de atac menționate mai sus”.

5.4.2. În baza raționamentelor expuse supra, Colegiul Penal atestă că soluția instanței de fond referitor la stabilirea faptului că plângerea condamnatului Platon Veaceslav a fost înaintată în termen în conformitate cu prevederile art. 473² alin. (5) din Codul de procedură penală este afectată de erori de drept, or, la soluționarea acestei chestiuni, instanța de fond nu a avut în vedere următoarele aspecte, și anume că:

-la data de 04.10.2017 reclamantul Platon Veaceslav a înaintat în virtutea art. 34 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale o cerere individuală, invocând mai multe încălcări ale art. 3 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, inclusiv încălcarea art. 3 al Convenției prin condițiile materiale de detenție - detenția în condiții inumane și degradante, dar și încălcarea art. art. 13, 8 ale Convenției, nr. cererii fiind 74995/17;

-în cazul cererilor pendinte la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Legea nr. 163 din 20.07.2017 a fost instituit termenul special de 4 luni (art. VI alin. (3) din Legea nr. 163 din 20.07.2017);

-plângerile formulate conform remediului național urmau a fi adresate către judecătorul de instrucție până la data de 02 mai 2019, iar plângerea condamnatului Platon Veaceslav a fost depusă la data de 03 mai 2019.

5.4.3. Colegiul Penal stabilește că eroarea de drept admisă de instanța de fond la examinarea plângerii condamnatului Platon Veaceslav nu este susceptibilă de a fi corectată în procedura de judecare a recursului, or, instanța de fond urmează să stabilească în conformitate cu prevederile legale citate supra și cu circumstanțele de fapt menționate dacă în speță a fost respectat termenul de înaintare a plângerii, soluție care afectează în mod direct fondul plângerii înaintată de condamnatul Platon Veaceslav.

5.5. În altă ordine de idei, Colegiul Penal atestă că instanța de fond a admis parțial plângerea condamnatului Platon Veaceslav *****împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a constatat faptul că, condamnatul Platon Veaceslav *****a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, pe o perioadă de 234 zile, iar în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, pe o perioadă de 972 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Instanța de fond a redus pedeapsa condamnatului Platon Veaceslav ***** pentru perioada de 234 zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu reducerea a **468 (patru sute șaiszeci și opt) zile**, precum și pentru perioada de 970 zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu 97 (nouăzeci și șapte) zile.

5.5.1. Colegiul Penal verificând calculul instanței de fond reține că potrivit art. 385 alin. (5) Cod procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

5.5.2. În contextul normei legale citate supra, Colegiul Penal atestă că, instanța de fond eronat a dispus aplicarea calcului prevăzut la art. 385 alin. (5) Cod procedură penală - două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, or, perioada de 234 zile – în care condamnatul Veaceslav Platon s-a aflat în detenție în arest preventiv a fost dublată, prin faptul că instanța de fond a dispus reducerea pedepsei cu 468 zile, mai mult ca atât termenul de arest preventiv deja a fost inclus

în termenul de executare a pedepsei, și anume din 29.08.2016 până la 18.12.2017 - 476 zile.

5.6. Din conținutul plângerii depusă de condamnatul Veaceslav Platon, instanța de recurs atestă că ultimul a invocat că în perioada de timp în care s-a aflat în calitate de prevenit și în calitate de deținut în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, a fost deținut în condiții inumane de detenție. În special, condamnatul se referă la faptul că, în celula în care s-a deținut nu avea acces direct la lumina naturală, fiind umedă și rece, lumina electrică era slabă, lipsea ventilația, iar pereții erau total acoperiți de igrasie. La fel, a mai indicat că, celula era plină de insecte parazitare. Apa care era nevoit să o bea nu era de o calitate bună, deoarece țevile erau ruginite. A mai indicat că, în altă celulă în care a fost deținut în loc de closet folosea o gaură cu scurgere în sistemul de canalizare. Veceul era doar parțial separat de restul celulei, printr-un perete lateral de până la un metru înălțime. A mai făcut trimitere la faptul că, nu i-a fost acordată asistența medicală necesară și era privat neîntemeiat de colete din partea rudelor.

Totodată, din conținutul plângerii înaintată de condamnatul Platon Veaceslav rezultă că ultimul a invocat că în celula nr. 07 reclamantul a fost izolat de unul singur, iar din obiecte de inventar din dotarea celulei a avut doar o masă și un scaun ambele fixate în podea ca și în izolatoarele disciplinare, reclamantul a avut chiar mai puține obiecte de inventar, decât sunt prevăzute a fi în aceste izolatoare.

5.6.1. Din cuprinsul încheierii contestate rezultă că instanța de fond a dat apreciere condițiilor de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3 din Convenție.

În acest sens, instanța de fond a reținut că condamnatul Platon Veaceslav a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, în mai multe celule din Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în condiții de detenție inacceptabile și care nu corespund minimului de detenție necesar, condițiile sanitare precare în general, lipsa asistenței medicale și privarea neîntemeiată de colete, ceea ce a dus în consecință la privarea de alimente corespunzătoare.

5.6.2. Colegiul Penal reține la acest capitol faptul că atât în plângerea înaintată de condamnatul Platon Veaceslav, cât și în cererea de recurs declarată de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020, s-au invocat și alte încălcări ale condițiilor de detenție, care însă nu au fost supuse aprecierii de către instanța de fond, și anume alegațiile condamnatului Platon Veaceslav referitor la faptul că suferințele cauzate de condițiile inumane și degradante de

detenție au fost amplificate și prin detenția solitară îndelungată a reclamantului în celula nr. 07.

În acest sens, instanța de recurs reține că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) a indicat că încarcerarea solitară a deținutului poate avea un efect extrem de dăunător asupra sănătății mentale, somatice a acestuia. Astfel de efect dăunător poate fi imediat și poate crește cu cât pedeapsa este mai lungă și mai nedeterminată. Cel mai semnificativ indicator al răului pe care încarcerarea solitară îl poate face este rata considerabilă a sinuciderilor în rândul prizonierilor supuși acestei măsuri, față de ceilalți prizonieri. De aceea este clar că încarcerarea solitară ridică prin ea însăși probleme potențiale în legătură cu interzicerea torturii și a tratamentului sau pedepselor inumane sau degradante.

Colegiul Penal indică că conform jurisprudenței CEDO, în *cauza Fomin c. Moldovei (cererea nr. 36755/06)* Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției”.

Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea și în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

5.6.3. În contextul dat, Colegiul Penal relevă că instanța de fond nu a prezentat o argumentare detaliată referitor la alegațiile condamnatului privind condițiile de detenție, nu a indicat acele raționamente în baza cărora a acceptat unele apărări și a respins altele, iar din aceste considerente, se atestă afectarea dreptului la un proces echitabil, prin prisma faptului că motivarea hotărârii judecătorești constituie o garanție pentru părți în fața eventualului arbitrar, judecătorec, precum și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea

exercita controlul judiciar, circumscriindu-se astfel noțiunii de proces echitabil în condițiile prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

5.7. Cu referire la solicitările formulate prin cererea de recurs depusă de avocatul Valeriu Pleșca în interesul condamnatului Platon Veaceslav privind constatarea faptului că reclamantul Veaceslav Platon a fost a fost deținut în condițiile inumane și degradante descrise în plângeri, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 13, de la 29.08.2016 până la 19.12.2019, în Penitenciarul nr. 13 în condiții inumane și degradante, fiind calculate - 1206 zile, dintre care în calitate de prevenit de la 29.08.2016 până la 18.12.2017 - 476 zile, iar restul de la 19.12.2017 până la 19.12.2019 - 730 zile în calitate de condamnat, cu reducerea pedepsei cu închisoare conform solicitărilor părții apărării, Colegiul Penal notează că asupra acestor chestiuni urmează să se expună instanța de fond, la rejudecarea cauzei, după stabilirea faptului respectării termenului de înaintare a plângerii.

5.8. Cu referire la solicitarea părții apărării referitor la acordarea unei despăgubiri reclamantului Veaceslav Platon sub forma sumei bănești în mărime de 2 unități convenționale pentru fiecare din cele 1206 zile în care reclamantul a fost deținut în condiții inumane și degradante descrise în plângeri, Colegiul Penal notează că în conformitate cu prevederile art. 473⁴ alin. (5) Cod procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473² alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar *în privința perioadei rămase*, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de pînă la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente.

Respectiv, acordarea unei despăgubiri bănești sub forma sumei bănești în mărime de pînă la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție se oferă doar în privința perioade rămase, care nu a putut fi redusă conform formulei de la alin. (4) art. 473⁴ Cod procedură penală.

5.9. În contextul dat, instanța de recurs atestă că erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii integral, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să stabilească *să se expună asupra termenului de înaintare a plângerii împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului*

garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, să se expună asupra tuturor alegațiilor condamnatului referitor la încălcarea condițiilor de detenție, care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție, să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

6. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. art. 409 alin. (2), 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod procedură penală, Colegiul Penal va admite recursurile declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020, cu casarea încheierii integral, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și va dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată.

7. În conformitate cu art. art. 409 alin. (2), 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 2), lit. c), 472 Cod procedură penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Recursurile declarate de reprezentantul Instituției Penitenciare nr. 13 – Chișinău, Fiodor Morari și de avocatul Valeriu Pleșca în interesele condamnatului Platon Veaceslav împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020 potrivit căreia plângerea condamnatului **Platon Veaceslav ******* privind constatarea circumstanțelor prevăzute la art. art. 385 alin. (5), 473² – 473⁴ Cod procedură penală al RM a fost admisă ca fiind întemeiată, *se admit, casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 ianuarie 2020, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Igor Mânăscurtă

Judecător:
Juganari

Marcel

